

Sygn. akt I PK 71/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa A. W.
przeciwko Koncernowi Naftowemu Spółce Akcyjnej w P.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 grudnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 14 listopada 2014 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 14 listopada 2014 r. oddalił apelację powoda A. W. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 19 lutego 2014 r. (mocą którego oddalono jego powództwo przeciwko Koncernowi Naftowemu Spółce Akcyjnej w P. o przywrócenie do pracy i zasądzone od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego) i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powoda. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego: art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w związku z art. 22 § 1 k.p. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania procesowego, w tym za postępowanie przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Skarżący uzasadniał potrzebę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania występującym w sprawie istotnym zagadnieniem prawnym, sprowadzającym się do pytania, czy działanie pracownika wykonującego polecenia służbowe przełożonego, działającego pod kierownictwem przełożonego realizującego swoje uprawnienia w ramach przysługujących mu uprawnień kierowniczych *sensu largo* - mimo obowiązku wynikającego z art. 22 § 1 k.p. - oceniać należy jako bezprawne z punktu widzenia pracodawcy, a nadto czy istnieje możliwość negatywnej oceny pracy pracownika skutkującej rozwiązaniem z nim umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., w sytuacji gdy działania te podejmowane były w ramach organu kolegialnego i wszystkie podlegały kolegialnemu zatwierdzeniu, a pracownik nie pełnił w nich funkcji przewodniczącego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie - w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn

kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić że skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia nie spełnia wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia.

W pierwszej kolejności wypada zauważyć, iż przedstawiony w skardze kasacyjnej problem prawny w rzeczywistości zmierza do podważenia ustalonego w sprawie stanu faktycznego, a ściślej – ustalenia przez Sądy orzekające, że mimo, iż powód nie przewodniczył zespołowi przetargowemu, miał decydujący wpływ na podejmowane przez to gremium decyzje, także w zakresie wprowadzenia samowolnych zmian w zapytaniu ofertowym, stanowiących przyczynę rozwiązania łączącej strony umowy o pracę. Tymczasem kwestie dotyczące ustalonych faktów nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681).

Niezależnie od powyższego godzi się stwierdzić, że opisany przez skarżącego problem prawny nie wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Kwestia wpływu zachowania przełożonego i konsekwencji w tym zakresie odnośnie ewentualnego uwolnienia się pracownika od odpowiedzialności za własne działania, była już rozważana przez Sąd Najwyższy. Przypisanie działaniom przełożonych roli ekskulpującej zwalniałoby pracownika z odpowiedzialności za własne działania i nie motywowało do rozsądku w ich podejmowaniu. W związku z powyższym w szeregu orzeczeń (por. np. wyroki z dnia 10 września 1997 r., I PKN 244/97, OSNAPiUS 1998 nr 12, poz. 358 oraz z dnia z dnia 4 kwietnia 2006 r., I PK 161/05, Prawo Pracy 2006 nr 11, s. 33) Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że bezkrytyczne wykonanie przez pracownika bezprawnych poleceń przełożonych może uzasadniać rozwiązanie umowy o pracę. Z poglądów tych w wyroku z dnia 26 lipca 2012 r. (I PK 39/12, LEX nr 1222144) Sąd Najwyższy wyprowadził szerszą

myśl, że zachowania przełożonego co do zasady nie zwalniają pracownika z odpowiedzialności za własne ewidentnie bezprawne działania.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

eb